

ПУТІВНИК ДЕКАДИ МІСІЙНОСТІ

*Від Вознесіння Господнього
до Зіслання Святого Духа*

Видання Ради з питань євангелізації
при Главі УГКЦ

Голова Ради з питань євангелізації
владика Йосафат (Моцич)

Богословська редакція
отця Андрія Онуферка

ПУТІВНИК ДЕКАДИ МІСІЙНОСТІ

*Від Вознесіння Господнього
до Зіслання Святого Духа*

Зміст

Про Декаду місіїності

3

Вступ. Четвер

Вознесіння Господа нашого Ісуса Христа

4

Перший день. П'ятниця

Ісус – Дорога, Правда і Життя

6

Другий день. Субота

Святий Дух – Утішитель

8

Третій день. Неділя Святих Отців

Архиерейська молитва Ісуса за нас

10

Четвертий день. Понеділок

Ісус – Податель миру та Правдива Виноградина

12

П'ятий день. Вівторок

Святий Дух і гріх світу

14

Шостий день. Середа

Обітниця радості

16

Сьомий день. Четвер

Просіть і отримаєте

18

Восьмий день. П'ятниця

Щоб усі були одно

20

Дев'ятий день. Субота

«Паси мої вівці!»

22

Десятий день. Неділя П'ятдесятниці

Жива вода та Світло світу

24

Про Декаду місійності

Беручи активну участь у духовних заходах Декади місійності, ми покликані наново відкрити і збагнути, що наші парафіяльні спільноти та сім'ї (домашні церкви) є за своєю природою місійними. Усвідомлення цього впливає з дару нашого Хрещення, завдяки якому ми силою цього святого таїнства взяли на себе зобов'язання вірити, жити, служити і ділитися досвідом своєї віри в Христа, – ділитися не тільки зі своїми рідними, а й з усіма ближніми там, де перебуваємо.

Від Вознесіння до Зіслання Святого Духа всією парафіяльною спільнотою молимося, щоб Господь відновив наше життя в Бозі силою і діянням свого Святого Духа. Упродовж цього річної Декади підтримуймо молитовно особливо наші парафії, наших капеланів, українських військовослужбовців і всіх, що потерпають від війни на Сході України.

Якщо через певні обставини неможливо провести Декаду серед тижня або якщо деякі парафіяни не зможуть узяти в ній участі, потрібно пояснити їм, як провести Декаду місійності в колі сім'ї: щодня знайти час (5 хв) для спільного молитовного читання «Путівника Декади місійності» (Слово Боже, Роздуми, Слово митрополита Андрея, Молитва) та роздумів про виконання місійного завдання (також уміщене в цій брошурі). Інша можливість: провести Декаду в молитовному колі декількох родин, наприклад разом із сусідами.

Молитва

Господи Боже, пошири світло Твого Святого Євангелія, щоб через нас, охрещених, як дітей Світла, християнська віра поширювалася в нашому суспільстві і щоб ми стали свідками Твоєї живої присутності в нашому житті та в нашій парафіяльній спільноті, Господи, вислухай і помилуй.

Усе подає Дух Святий: пророків посилає, священиків удосконалює, неграмотних мудрости навчає, рибалок богословами появляє і єднає всю церковну спільноту. Єдиносущний і співпрестольний Отцеві й Синові, Утішителю, слава Тобі!

ВОЗНЕСІННЯ ГОСПОДА НАШОГО ІСУСА ХРИСТА

Запрошення. У цей урочистий день великого свята Вознесіння ГНІХ заохочуємо всіх вас відгукнутися на запрошення Блаженнішого Святослава пуститися разом у паломництво до празника П'ятдесятниці. Роздумуватимемо всією парафіяльною спільнотою впродовж наступних десяти днів над щоденними читаннями на Літургії Євангелія від святого Івана. Теми, на які звертає нашу увагу святий Іван, допоможуть нам краще відповісти на заклик нашого Глави і Отця щодо поширення Христової благовісті у світі кожному, хто прагне Божого слова¹.

Євангеліє від Івана – один з улюблених для багатьох людей текстів Нового Завіту. Це Євангеліє просте і найбільш доступне, незважаючи на глибину його змісту. Відчуваємо, що автор був близьким другом Ісуса: усе своє довге життя він пригадував, обдумував, переживав все сказане і зроблене нашим Спасителем, молився про розуміння цього, вдивлявся в кожну дрібницю і старався допомогти іншим зрозуміти всі аспекти Його місії. Важливо, щоб Євангеліє від Івана, як одну з видатних книг людства, читали не тільки богослови, а й кожен, хто хоче зрозуміти Божу любов до людського роду.

¹ Див. Пастирський лист Блаженнішого Святослава «Жива парафія – місце зустрічі з живим Христом», 2012 рік.

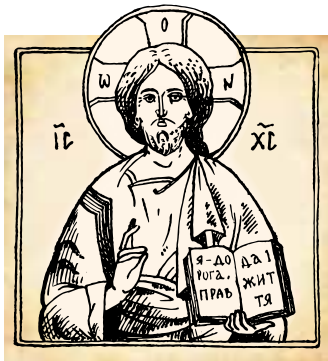
Це унікальне свідчення про Ісуса, яке доповнює перші три так звані синоптичні Євангелія (Матея, Марка і Луки), відкриває перед нами здійснення Божественного задуму: предвічне Слово, котре перебувало в Отці, Син Божий стає Сином Чоловічим і довгоочікуваним Месією. Він, даруючи нам самого себе, водночас дарує спасіння – життя вічне. Будучи Другою Особою Пресвятої Тройці, Він, як Бог, прийняв людську природу. Ця істина про Ісуса є основою всякої правди. Вірити в Христа – це єдина дорога до Отця і життя вічного.

Святий Іван радісно проголошує, що – на противагу до речей, які наповнюють наше життя, але проминають – Ісус є той «Хто Є»: саме такими словами Бог вперше представився Мойсеєві в Старому Завіті (Вих. 3, 14). Цей надзвичайно важливий вислів Христа «Я Є» Іван повторює близько 150 разів, сім із яких особливим чином вказують на повноту життя, котру отримуємо в Ісусі та через Нього: бо тільки Він Є Істинний Хліб Життя (6, 35), котрий може заспокоїти наш внутрішній голод; тільки Він Є Істинне Світло (9, 5) серед темряви цього світу; тільки Він Є Дверима (10, 7), котрі ведуть до вічного життя; і тільки Він Є правдивим Добрим Пастирем (10, 11), який нас туди провадить, – бо тільки Він водночас Є Дорогою, Правдою і Життям (14, 6). Урешті, тільки Він Є Правда Виноградина (15, 1), з котрої можемо черпати силу Життя. І навіть якщо ми помremo, Він єдиний Є Воскресіння і Життя (11, 25).

Іван засвідчує, що хоча після свого славного воскресіння Ісус завжди невидимо перебуває з нами, Він також залишив нам Утішителя, котрий впродовж історії провадить Церкву та наводить її на всяку правду (3, 5–8; 7, 37–39; глави 14–16).

Церква читає це Євангеліє від Івана у період між Великоднем і П'ятдесятницею, щоб ми, роздумуючи над унікальними знаками присутності Ісуса в історії, зростали в любові та довірі до Нього і мали Життя в Його ім'я (пор. Ів. 20, 30–31). Можна сказати, що євангелист Іван супроводжує нас до прийняття дару Святого Духа в ім'я воскреслого Господа.

Перший день. П'ятниця
Євангеліє від Івана 14, 1–11

ІСУС – ДОРОГА, ПРАВДА І ЖИТТЯ

Слово Боже: Хай не тривожиться серце ваше! Віруйте в Бога, віруйте й у мене. 2. В домі Отця мого багато жител. Коли б не так, то я сказав би вам; іду бо напоготовити вам місце. 3. І коли відйду і вам місце споготую, то повернуся і вас до себе візьму, щоб і ви були там, де я. 4. Куди ж я йду – ви знаєте путь». 5. «Господи, – каже до нього Тома, – не знаємо, куди ти йдеш. І як нам знати тую путь?» 6. Ісус до нього: «Я – путь, істина і життя! Ніхто не приходить до Отця, як тільки через мене. 7. Якщо б ви мене пізнали, то й Отця мого пізнали б. Відтепер знаєте його і бачили». 8. А Филип йому: «Господи, покажи нам Отця, і вистачить для нас». 9. «Скільки часу я з вами, – каже Ісус до нього, – а ти мене не знаєш, Филипе? Хто мене бачив, той бачив Отця...»

Роздуми: Ісус є Дорогою, єдиним зв'язком між Богом і людиною, небом і землею. Дехто може заперечити, мовляв така дорога є надто вузькою. Насправді вона достатньо широка, щоб нею міг пройти весь світ, якщо тільки вирішить її вибрати. Ісус є Повнотою Правди, оскільки об'являє всю правду про Бога і своїм приходом у світ показує, що Господь здійснює обіцяне. Він

є Життям, тому що вічно бере участь у божественному житті Отця і тому що благодаттю дарує можливість нам брати участь у цьому божественному житті. Як Життя, Ісус з'єднує своє божественне життя з нашим – і тепер, і у вічності. Мета нашого життя – бути з Богом-Отцем. А Ісус Христос – єдиний шлях для її досягнення.

Слово митрополита Андрія: Всевишній Бог у Своєму безконечному милосердю бажав людям добра та шукав доріг, аби пропадаючих у неволі гріха навести наново на дорогу спасення. Щоби зробити спасення можливим, лучить усемогуча Божа рука небо зі землею. Над пропастями, що їх ділили, завішує неначе міст, по якому можна буде звідси там переходити – з землі на небо.

Тим мостом, завішеним над непроходимими пропастями й безоднями, стає Той, що Сам про Себе сказав: «Я дорога і правда і життя». Мостом, що лучить понад пропастями небо з землею, Всевишнього Бога – з відпавшим людством, небесне світло – з темрявою світа, вічне життя – з кожнодневною смертю, стає Сам Єдинородний Божий Син, Ісус Христос.

*Проповідь на Різдво Христове,
Львів, 1939 р.*

Молитва: Христос, життя і дорога, вставши з мертвих,* подорожував з Клеопою й Лукою. Вони Його пізнали, як Він в Емаусі розломлював хліб;* та їхні душі й серця горіли, коли Він говорив із ними по дорозі,* пояснюючи Писанням те, що витерпів.* Разом з ними і ми кажемо:* Він воскрес і з'явився також Петрові.

Місійне завдання: Хоч би якою дорогою вело нас завтра життя, – на роботу, навчання, служіння тощо, – постановімо собі ходити весь день разом з Ісусом. І ми побачимо, що, ходячи своїми стежками, самі не зможемо врятувати себе і світ, а довірившись Ісусові, Його благодаті зможемо разом прямувати до Царства Божого. Відважмося жити і свідчити так, щоб інші могли зрозуміти, що тільки Ісус є Дорога, Правда і Життя.

Другий день. Субота
Євангеліє від Івана 14, 10–21

— ◆ —
**СВЯТИЙ ДУХ –
УТІШИТЕЛЬ**

Слово Боже: ...Тож вірте мені, що я в Отці, й Отець у мені. А коли ні, то з-за самих діл вірте. 12. Істинно, істинно говорю вам: Хто в мене вірує, той так само діла робитиме, що їх я роблю. А й більші від них робитиме, – бо я вже йду до Отця мого. 13. І все, що попросите в моє ім'я, те вчиню, щоб Отець у Сині прославився... 15. Якщо любите ви мене, то мої заповіді берегтимете. 16. І проситиму я Отця, і дасть він вам іншого Утішителя, щоб з вами був повіки, 17. Духа істини, якого світ не може сприйняти, бо не бачить його і не знає. Ви ж його знаєте; бо перебуває він з вами, і буде в вас. 18. Не полишу вас сиротами; я прийду до вас. 19. Ще трохи, і світ мене вже не побачить. Ви ж мене побачите, бо я живу, і ви будете жити. 20. І визнаєте того дня, що я в моєму Отці, і що ви в мені, а я в вас...

Роздуми: Ісус Христос закликає нас діяти так, як Він діяв, і чинити, які Він чинив. Це видається нам не можливим, але для цього Він дає нам особливий дар – свого Святого Духа, який перебуває в кожному з нас. Відходячи з цього світу, Ісус готує своїх учнів, зокрема й нас, до тяжких часів і випробувань. Він

обіцяє, що не залишить нас сиротами, а пошле Утішителя, який підтримає нас, трудитиметься для нас та разом із нами. Христос запевняє, що Святий Дух нас ніколи не покине (14, 16) та вестиме до істини (14, 17), якої світ не приймає (14, 17); Він буде жити з нами і в нас (14, 17), навчить нас (14, 26) та нагадає нам слова Ісуса (14, 26; 26). В іншому місці Ісус каже про Святого Духа: Він є джерело істини (15, 26), відкриває нам нашу гріховність і показує шлях до праведності, а також переконує в неминучості Божого суду (16, 8); дає бачити майбутнє (16, 13) та відкриває славу Христа (16, 14). Святий Дух діяв серед людей від початку світу, але з дня П'ятдесятниці (Ді. 2) почав жити і діяти в усіх віруючих.

Слово митрополита Андрія: Люди так часто покидають Божі дороги і йдуть своїми дорогами на погибіль душі й тіла. Щоб їх рятувати і вивести на правдиву дорогу, Христос дав нам ще один дар – дар над усі дари. Після Свого святого Вознесіння, в 10 днів, прислав нам Свого Святого Духа. І Дух Божий, даний нам, у нас живе і веде кожного, хто лишень схоче піддатися Його святому проводові, Божими дорогами християнського життя. І ви, мої дорогі, одержали той дар, дар великий, світлий, святий, що в душі кожного зокрема приймає, веде і вислуховує нашу молитву. Яке це безконечне добро, який чудесний небесний дар, яке це щастя – бути християнином!

*Пастирське послання на Великдень,
Львів, квітень 1943 р.*

Молитва: (г. 1): Усе подає Дух Святий: * пророків посилає, священників удосконалює, * неграмотних мудрости навчає, * рибалок богословами появляє* і єднає всю церковну спільноту. * Єдиносущний і співпрестольний Отцеві й Синові, * Утішителю, – слава Тобі!

Місійне завдання: Святий Дух дає кожному, хто відкривається Йому, силу чинити Божі діла. Постановімо собі, що завтра, впродовж усього дня, будемо особливо чуйними до ближніх, об'являючи їм Божу любов і милосердя. Пильнуймо, щоб наше серце було не печерою розбійників, а оселею Святого Духа.

Третій день. Неділя Святих Отців
Євангеліє від Івана 17, 1–13

АРХИЄРЕЙСЬКА МОЛИТВА ІСУСА ЗА НАС

Слово Боже: «Отче, прийшла година! Прослав свого Сина, щоб Син твій тебе прославив, 2. згідно з владою, що їй ти дав йому над усяким тілом: дарувати життя вічне тим, яких ти передав йому. 3. А вічне життя у тому, щоб вони спізнали тебе, єдиного, істинного Бога, і тобою посланого – Ісуса Христа. 4. Я тебе на землі прославив, виконавши те діло, яке ти дав мені до виконання. 5. Тепер же прослав мене, Отче, у себе – славою тією, що її я мав у тебе перед тим, як постав світ! 6. Я об'явив твоє ім'я людям, яких ти від світу передав мені. Вони були твої, ти ж передав мені їх, і зберегли вони слово твоє. 7. Нині збагнули вони, що все, тобою дане мені – від тебе; 8. слова бо, тобою мені дані, я їм дав, і сприйняли вони їх... 9. Молю ж за них: не за світ молю, лише за тих, яких ти передав мені... 11. Я вже більш не у світі, а вони у світі... Заради імені твого бережи їх... щоб були одно, як ми!

Роздуми: Наприкінці Тайної вечері Ісус промовляє довгу молитву до Отця, у котрій Він молиться за себе (1–5), за своїх учнів (6–19) і за тих, хто в майбутньому повірить у Євангеліє через їхню проповідь, тобто за нас (20–26). У неділю після Вознесіння цей текст читається немовби як заповіт нашого

Господа. Ісус просить Отця прославити Його, посадити поруч із собою – на те місце, яке Він мав ще перед створенням світу... Ті діла, які Отець доручив Йому, Він вже зробив, слова, котрі треба було сказати, сказано. Усе, що Отець Йому довірив, Він відкрив своїм вибраним учням. Отже, Господь молиться за учнів, щоб вони Його слова передавали далі, щоб продовжували Його діла. Ісус знає, яка небезпека їм загрожує. Світ зненавидить їх, як ненавидів Його самого, буде їх переслідувати і мучити. Вони не належать світові, але будуть послані у світ і саме тому потребують захисту з боку Святого Духа, джерела єдності, радості й любові.

Слово митрополита Андрея: Коли ми покажемо нашу любов до ближніх – любов не лише гарним словом, а передовсім любов нашими вчинками милосердя, – так тоді всі спізнають, що ми правдиві ученики й учениці Христа, спізнають, що ми віримо Христовій науці й за цею наукою йдемо. Най же це знам'я правдивих християн покажеться тепер на нас. Най усі бачать, що ми вірні Христовому слову. Чекає нас за це не лише честь від розумних людей, але передовсім слава і нагорода від Христа. «Що-небудь ви вчинили одному з цих Моїх найменших братів, це ви Мені вчинили».

Спільне пастирське послання митрополита Андрея та єпископату Галицької церковної провінції до духовенства і вірних «На поміч безробітним і вбогим», Львів, 13 грудня 1931 р.

Молитва: (г. 1): Господь став перед учнями, яких привів на гору,* щоб вознестися із землі.* Коли вони поклонились йому* і повністю збагнули дану їм владу,* Він послав їх на весь світ проповідати небесне вознесіння.

Місійне завдання: У молитві, яку подає євангелист Іван (17), Ісус дякує Отцеві, що дарував Йому учнів. Це означає, що моє життя належить Христові і я повинен (повинна) бути знаряддям у Його руках, говорити Його слова, творити Його діла. Сьогодні ввечері або завтра знайдімо якийсь куточок, де можна тихо і спокійно помолитися: «Господи, я тут! Господи я Твій (Твоя)». Повторюймо цю молитву скільки потрібно, щоб ми відчули Божу присутність у своєму житті.

Четвертий день. Понеділок
Евангеліє від Івана 14, 27– 5, 7

ІСУС – ПОДАТЕЛЬ МИРУ ТА ПРАВДИВА ВИНОГРАДИНА

Слово Боже: Мир залишаю вам, мій мир даю вам; не так, як світ дає, даю вам його. Хай не тривожиться серце ваше, і не страхається! 28. Ви бо чули, що сказав я вам: Відходжу і до вас повернуся. «Я – виноградина правдива, а мій Отець – виноградар. 2. Кожну в мені гілку, яка не приносить плоду, відрізує він. А кожну, яка вроджує плід, він очищує, аби ще більше плоду давала. 3. Уже і ви чисті, словом, яким промовляв я до вас. 4. У мені перебувайте – а я у вас! Як неспроможна гілка сама з себе плоду принести, якщо не перебуватиме вона на виноградині, ось так і ви, якщо не перебуватимете в мені. 5. Я виноградина, ви – гілки... Без мене ж ви нічого чинити не можете. 6. Якщо хтось у мені не перебуває, той, мов гілка, буде викинутий геть і всохне... 7. Коли ж ви в мені перебуватимете, і мої слова в вас перебуватимуть, – просіте тоді, чого лиш забажаєте, і воно здійсниться для вас.

Роздуми: На Тайній вечері Ісус обдаровує учнів миром. Єврейське слово **שָׁלוֹם** (шалом) – широке і глибоке за змістом поняття, воно означає «щастя», «спасіння», «свобода», «мир». Це не просто відсутність війни. Отримати дар

миру – значить «бути здоровим, сильним, міцним, довершеним, досконалим». Христос не тільки дарує нам мир, Він також підтримує його у нас, якщо ми з'єднані з Ним. Ісус – Виноградна лоза, Бог – Виноградар, а гілки – це ті, що йдуть за Ісусом. Плодоносні гілки – це справжні віруючі, які приносять чималий плід своїм життям. Натомість гілки, що не приносять плоду, відсікаються від лози: це люди, які відкидають Христа. Жити в Христі означає: вірити, що Він – Божий Син (1 Ів. 4, 15); приймати Його як Спасителя і Господа (Ів. 1, 12); виконувати Божу волю (1 Ів. 3, 24); належати до Церкви – спільноти віруючих (тіла Христа).

Слово митрополита Андрія: Так, як галузка не може цвісти і родити плоди, якщо не є злучена з пнем, з котрого тягне соки, так само душа християнина, якщо не є вціплена, не зв'язана, не злучена з Ісусом Христом, не може жити по-християнськи і видавати квіту і плодів добрих діл. Коли вона злучена з Ісусом Христом, від Христа приходять до неї Божа сила благодаті, цілком так само, як соки з пня приходять до галузки. Відірвана від пня галузка всихає; душа відлучена від Христа, нидіє, марніє, умирає. І так, як ті соки мусять безнастанно приходити з пня до галузок щодня, так само християнин потребує щодня неначе лучитися з Христом, щоби з Нього черпати сили і життя.

*Пастирське послання до вірних «О частім Святім Причастю»,
Лаврів, 1 травня 1909 р.*

Молитва: (Подібний: Коли з дерева): Коли добрий розбійник побачив Тебе, Христе,* як плодовиту виноградину,* ліпшим став розбійник благорозумний* і малим окликом дуже вміло украв прощення колишніх прогріхів.* Тому станьмо його послідовниками і всі кличмо.* Пом'яни і нас, Чоловіколюбче!

Місійне завдання: Ми покликані до миру, навіть в обставинах суспільного напруження чи війни. Завтра постараюся плекати в собі душевний спокій, такий мир, що Господь дарує кожному, хто має Христа у своєму серці. Хай цей мир виявиться у моїх словах, у моїх ділах, у моїй життєвій позиції. Тоді можна буде пізнати, що я жива лоза в Господньому винограднику.

П'ятий день. Вівторок
Євангеліє від Івана 16, 2–13

СВЯТИЙ ДУХ І ГРІХ СВІТУ

Слово Боже: Виключать вас із синагог. А й година настане, коли то всяк, хто вас убиватиме, буде гадати, що служить тим Богові. 3. Чинитимуть вам те, бо ані Отця, ані мене вони не спізнали. 4. Сказав же я вам це, щоб ви нагадали те, що я вам говорив, коли прийде ота година. Спочатку не мовив я вам того, бо я був з вами. 5. Тепер же я іду до того, хто послав мене, – і жоден з вас мене не питає: Куди йдеш?... Кажу вам, однак, правду: Ліпше для вас, щоб я відійшов. Бо коли не відійду, то Утішитель до вас не зійде... 8. І коли прийде він, то переконає світ у грісі, у справедливості, і в засуді: 9. щодо гріха – бо не вірують у мене, 10. щодо справедливості – бо йду до Отця мого, і ви мене вже не побачите; 11. щодо засуду – бо князь цього світу засуджений. 12. Багато ще я маю вам повідати, та не перенесли б ви нині. 13. Тож коли зійде той, Дух істини, він і наведе вас на всю правду...

Роздуми: В останні години перебування з учнями Ісус передив їх про прийдешні переслідування Його спільноти віруючих; пояснив їм, куди, коли і чому Він іде; запевнив їх, що вони залишаться не самі – до них прийде Святий Дух. Христос знав, що буде попереду, і не хотів, щоб віра учнів похитнулася або зруйнувалася. Ми не самі! У нас є Святий Дух, який нас підтри-

мує, навчає істини та допомагає нам. Присутність Ісуса Христа на землі була хронологічно і географічно обмежена. Але дія Святого Духа переходить всі межі часу і простору. Через Нього кожне покоління людського роду може пізнати, що таке гріх і до чого він призводить. Через Духа Істини Божа праведність доступна кожному, хто вірує в Господа Ісуса. Наша надія – на Господню справедливість попри всі випробовування та переслідування світом.

Слово митрополита Андрія: Безпосередньо Христос промовляє до душ тихим голосом Своєї благодаті й мовчливим натхненням Святого Духа. Але якщо учитель людства, якщо післанник із неба на спасення людства та на свідоцтво правди може Христос до людства промовляти лише через святу Церкву Свою. Потреба того «стовпа та основи правди» (1 Тим. 3, 15), щоб Христову бесіду піддержувати і передавати з покоління в покоління.

*Духовні справи для священників, Підлюте,
червень – серпень 1935 р.*

Молитва: (глас 3): Гідно вшануймо сьогодні пам'ять первоцвітів християнства на українській землі* і тих, що в переслідуванні за віру засяяли геройськими чеснотами як справжні Божі праведники і свідки Христового Євангелія,* бо сьогодні в славі Божій вони моляться за спасіння душ наших.

Місійне завдання: Наша Церква пережила переслідування ХХ століття силою і діянням Святого Духа. Сьогодні у світі наші брати і сестри в Христі переносять страшні переслідування, особливо на Близькому Сході. Завтра єднаймося в молитві з тими, хто дає свідчення про своє життя в Христі перед грішним світом, і знайдімо спосіб, аби конкретно проявити любов Божу до тих, які нас ненавидять, бо любов перемагає світ.

Шостий день. Серeda
Евангеліє від Івана 16, 15–23

ОБІТНИЦЯ РАДОСТІ

Слово Божє: «...Усе, що Отець має, – моє. Тим то й сказав я вам, що він з мого візьме і звістити вам. 16. Ще трохи, і ви не побачите мене більше, і знову ще трохи, – і побачите мене: я бо йду до Отця». 17. Тоді деякі з його учнів заговорили між собою: «Що воно значить те, що він говорить: Ще трохи, і ви мене не побачите, а знову ще трохи, і побачите мене? І оте: Я йду до Отця?» 19. Ісус же, відаючи, що вони бажають його спитати, мовив до них: ...Істинно, істинно говорю вам: Голоситимете, ридатимете, світ же радітиме. Журитиметесь, але журба ваша у радощі обернеться. 21. Журба жінці, коли вона народжує, бо година її вибила. А вродить дитячко – з радощів, що людина на світ народилася, вже й пам'яті про болі нема! 22. Оце й ви нині в журбі. Але я вас знову побачу, і зрадіє ваше серце, і ніхто ваших радощів від вас не відбере. 23. І того дня ви не будете питати мене нічого. Істинно, істинно кажу вам: Чого б ви тільки попросили в Отця, – він дасть вам у моє ім'я.

Роздуми: Під час Тайної вечері Ісус говорив учням про свою смерть. Господь пояснював, що незабаром Він воскресне і з'явиться їм. Ісус підкреслював, що існує великий контраст між учнями та світом! Світ чинить зло і цим тішить-ся, а учні покликані робити добро й радіти, навіть коли це добро

приносить тимчасове терпіння і вимагає жертви. Цінності цього світу протилежні до цінностей Божого Царства. Якщо мислити категоріями цього світу, у християн може виникнути думка, що вони якісь невдахи. Однак навіть якщо зараз наше життя повне труднощів ради Христа і Його правди, то обов'язково прийде час, як навчає Ісус, коли ми радітимемо. Бути учнем Ісуса – означає сміливо дивитися в майбутнє і вже тішитися здійсненням Божих обіцянок!

Слово митрополита Андрея: Ми лише зі світла віри, вершком нашого ума знаємо дещо з того, що прийде, і дещо з тої дороги, якою Дух нас веде. Але, хоч і розуміти не можемо, можемо відчувати оправдану радість і гордість із того, що в наших душах живе Дух Христа, бо в Ньому находимо певність, сильнішу від усякої певности цього світа, що Ісус є Сином Божим, Божою правдою і Божою мудрістю. Нам не треба свідоцтва чудес, не треба пророків, бо Дух є той, що нам свідчить (1 Ів. 5, 6). Коли ж ми Духа Божого приймали, коли маємо Духа Христа, то ми мусимо жити не тілом, а духом, мусимо духом умертвляти тілесні ділання (Рим. 8, 13). Це відноситься не тільки до монахів і монахинь, але до всіх християн, бо всі прийняли Святого Духа в Тайні Миропомазання.

*Проповідь на день П'ятдесятниці,
Львів, 12 червня 1938 р.*

Молитва: (Г. 8): Христос, як садівник,* з'явився Марії,* прохолоджуючи прагнення росюю слова свого,* і сказав їй:* Иди до братів моїх* і благовісти їм радість!* Бо я відходжу до Отця мого,* і Бога мого, і Бога вашого,* щоб подати світові велику милість.

Місійне завдання: Багато з нас пам'ятають ті дні, коли святий Папа Іван Павло II прибув з візитом до України. Обличчя українців, зокрема львів'ян, сяяли від радості. Як відомо, радість належить до плодів Святого Духа (див. Гал. 5, 22–23) і по ній ми розпізнаємо Його присутність серед нас. Завтра постараймося відродити цю радість, усміхаючись до кожного, кого зустрінемо, пам'ятаючи, що ми всі Божі діти, що Бог нас любить і бажає нам всякого добра.

Сьомий день. Четвер
Евангеліє від Івана 16, 23–33

ПРОСИТЬ І ОТРИМАЄТЕ

Слово Боже: Істинно, істинно кажу вам: Чого б ви тільки попросили в Отця, – він дасть вам у моє ім'я. 24. В ім'я моє досі ви не просили нічого. Просіте ж – і ви одержите, щоб радощів ваших було вщерть... Отець бо й сам любить вас, бо ви мене полюбили і повірили, що я від Бога вийшов. 28. Я вийшов від Отця і прийшов на світ – і знову полишаю світ і до Отця повертаюсь». 29. Мовлять до нього учні: «Ось заговорив ти одверто, і ніякої не оповідаєш притчі. 30. І спізнали ми тепер, що ти всевидущий, тож не потрібно тобі, щоб хтось тебе запитував. Ось тим і віруємо, що від Бога єси вийшов». 31. Відповів їм Ісус: «Віруєте нині? 32. Ось надходить година – і тепер вона, – коли то ви розсієтесь кожен у свій бік, а мене самого полишите. Та я не сам, бо з мною – Отець. 33. Сказав я вам це, щоб ви мали в мені мир. У світі страждатимете. Та бадьортеся! Я бо подолав світ».

Роздуми: У цьому уривку Ісус стверджує, що ми маємо негайний і безпосередній доступ до Бога. Якщо Ісус вийшов від Отця і повертається до Нього, то це означає, що ті, котрі належать Ісусові, такі самі близькі Отцю. Коли ми щось просимо в ім'я Ісуса, Отець нас вислуховує. Але треба просити з вірою в Божу доброту та враховуючи Божу волю. Знаючи, що Господь

любить нас більшою любов'ю, ніж ми самі себе, не зневіримося, коли нам видається, що якесь наше прохання не виконується. Треба бути переконаними, що все буде добре, якщо уповатимемо на Господа та шукатимемо Його волі.

Слово митрополита Андрея: Вам скажу: коли маєте якусь журбу, біду, смуток, хворобу, подумайте все, що добрий Бог на небі прислав нам Єдинородного Сина свого для нашого спасіння. Подумайте, що той Божий Син Ісус Христос має в серці таку любов до нас, що в кожній і найважнійшій справі можна до Нього удаватися з довір'ям дітей і що завжди знайдемо в Нього тепле любляче серце, повне співчуття. І та сама гадка буде потрохи і молитвою, а коли привикнете до того, щоби у кожній біді удаватися до Ісуса Христа, то не раз, а ста разів досвідчите милосердя Христової любові і самі не будете знати, коли зачне поволі горіти у ваших серцях небесний вогонь Божої любові.

*Пастирське послання до вірних «На Великий піст»,
Львів, 1906 – лютий 1907 р.*

Молитва: (г. 6): Прийдіть, вірні, і трудімося ревно для Владики,* що роздає слугам багатство.* Усі ми, відповідно до одержаного, помножуймо талант благодаті:* хто одержав мудрість, хай приносить добрі вчинки;* інший хай службу виконує ревно;* інший хай ділиться своєю вірою, проповідуючи не-вченому;* ще інший хай розсипає багатство бідним.* Тим чином ми збільшимо те, що було нам дане,* і як вірні завідувачі ласки, удостоїмося Владичної радості.* Її сподоби і нас, Христе-Боже, як чоловіколюбець.

Місійне завдання: Кожен із нас, напевно, має досвід молитви, яку, на перший погляд, Господь не вислухав, і це могло викликати в нас сумнів, чи Бог нас чує, а навіть чи взагалі Він існує. Завтра вчимося довіряти Богові і в різний час дня повторюймо слова: «Отче, нехай зі мною буде воля Твоя». Чи може бути щось краще від здійснення Божої волі в нашому житті?

Восьмий день. П'ятниця
Евангеліє від Івана 17, 18–24

ЩОБ УСІ БУЛИ ОДНО

Слово Боже: Як послав єси мене у світ, так послав і я їх у світ. 19. Віддаю себе за них у посвяту, щоб і вони були освячені в істині. 20. Та не лиш за цих молю, але і за тих, які завдяки їхньому слову увірують в мене, 21. щоб усі були одно, як ти, Отче, в мені, а я в тобі, щоб і вони були в нас об'єднані... 22. І славу, що ти дав мені, я дав їм, щоб вони були одно так само, як і ми одно. 23. Я – в них, і ти – в мені, – щоб вони були звершені в єдності, щоб світ збагнув, що послав єси мене, та й ізлюбив їх, як ізлюбив мене. 24. Отче! Хочу, щоб ті, яких ти мені передав, перебували там, де і я, щоби й вони були зо мною та й бачили мою славу, яку ти дав мені, бо полюбив єси мене перед заснуванням світу.

Роздуми: У своїй Архиєрейській молитві під час Тайної вечері Ісус молився про єдність своїх учнів. А в «Символі віри» ми молимося «за єдину, святу, соборну і апостольську Церкву», яка повинна бути зовнішнім знаком внутрішньої єдності дітей Божих. Наша єдність має бути заснована на єдності Отця, і Сина, і Святого Духа, котра впливає з Божої любові і прямує до неї. Ісус сказав: «По тому пізнають усі, що ви учні мої, як будете мати любов між собою» (Ів. 13, 35). У зв'язку з цим кожне покоління християн покликане плекати ту єдність, про яку мо-

лився Ісус, та усильно благати Господа відновити єдність там, де її ослаблено через нашу гріховність і слабкість.

Слово митрополита Андрея: Чим більше будемо Церкву, ту Христову Невісту і нашу Мати, пізнавати, чим більше будемо пізнавати Духа, що, даний Апостолам, Церквою рядить і Церков веде до перемоги, тим більше, перейняті тим самим духом, будемо самі ставатися мужами Божими, мужами духа церковного. А кожний крок на тій дорозі буде нас і до себе взаємно зближати. Чимраз більше будемо одною душею і одним серцем. Здійсниться в нас ідеал Христа «Щоби всі були одно» (Ів. 17, 21). І тоді зможемо, дасть Бог, успішно працювати над місією, Богом неначе порученою нашому народові і нашій Церкві, над місією «соединенія святих Божих Церквей» (Прохання мирної єктенії).

*Спільне пастирське послання митрополита Андрея,
єпископів Галицької церковної провінції
Константина Чеховича та Григорія Хомишина
до духовенства «О Солідарності»,
Львів, 31 січня (13 лютого) 1905 р.*

Молитва: (Г. 4): Як священник, ти гідно служив владіці Христу-Богу* і приносив непорочну жертву.* Ти, священномученику Йосафате, появив йому досконале всепалення – самого себе,* хоробро перетерпівши задля його любові і проливши свою кров.* Як справжній пастир і послідовник Христа, ти не переставав кликати:* Отче, збережи їх у Твоє ім'я, щоб усі були одно!* Тому сьогодні, всеблаженний Йосафате, молися,* щоб усі Церкви з'єднались* і спаслися вірні Христового стада.

Місійне завдання: Розбрат і брак єдності дітей Божих насамперед проявляється в середовищі найближчих нам людей: у сім'ї, у родині, у парафії тощо. Може, мене хтось образив чи я когось скривдив? Завтра подумаймо про осіб, з якими ми не живемо в мирі, помолімося за них та щиро їм простімо.

Дев'ятий день. Субота
Євангеліє від Івана 21, 15–25

«ПАСИ МОЇ ВІВЦІ!»

Слово Боже: 15. Коли ж поснідали, каже Ісус до Симона Петра: «Симоне Йонин! Чи любиш ти мене більш, ніж оці?» – «Так, Господи, – відрікає той йому, – ти знаєш, що люблю тебе». Тож говорить йому: «Паси мої ягнята!» 16. І знову, вдруге каже до нього: «Симоне Йонин! Чи любиш мене?» «Так, Господи, – відвічає йому, – ти знаєш, що люблю тебе». І говорить йому: «Паси мої вівці!» 17. І втретє йому каже: «Симоне Йонин! Чи любиш ти мене?» І засмутився Петро, що аж утретє його питає: «Чи любиш мене», – то й каже йому: «Господи, ти все знаєш, ти знаєш, що тебе люблю!» І каже йому Ісус: «Паси мої вівці!...» 20. І обернувшись, бачить Петро, що за ним іде учень, що його любив Ісус і що під час вечері схилився йому на груди та й запитав: «Господи, хто той, що тебе зрадить?» 21. Тож побачивши його Петро, каже Ісусові: «Господи, а цей що?» 22. «Якщо я хочу, – відрікає йому Ісус, – щоб залишився він, аж поки я прийду, то яке тобі до того діло? Ти йди за мною!»

Роздуми: Три запитання Ісуса про любов – це відлуння трьох відречень Петра. Три – число повноти, три – число пам'яті. Євангелист вживає два різні терміни на означення дієслова «любити»: агапе (безкорисна любов) і філео (приятель-

ська любов). Отже, Ісус любить нас як і невимовною, безкорисливою, жертвовною, так і товариською, дружньою любов'ю. Ми служимо Йому та ближнім, бо пізнали Його жертвовну і приятельську вірну любов. Слова Петра були відповіддю любові на Любов. Усе його наступне життя стало служінням саме завдяки силі унікального досвіду Христової любові.

Слово митрополита Андрея: Яка це наука для нас! Для всіх, що колись не вірили! Яка то потіха для тих, що не бачили, а повірили! Але серед апостолів найбільше рятунку і покаяння, а може, й потіхи потребує Петро. Він же у тих страшних годинах, у котрих Христа ставляли перед суд, три рази відрікся Господа, на голос служниці, слуги чи сторожа з клятьбою заперечував, що ніколи не знав Христа. (...) Йому Христос являється вже тієї першої днини, певно, з ним довше розмовляє, потішає, очищує, підносить, освячує душу ученика так, як гончар чи скульптор виробляє глину, з котрої виходить архитвір.

*Проповідь на Великдень,
Львів, 8–9 квітня 1939 р.*

Молитва: (г. 4): Трикратним запитанням: Петре, чи любиш ти мене?* – Христос виправив його трикратне відречення.* Тому до Тайновідця мовив Симон:* Господи, Ти все відаєш, Ти все знаєш!* Ти знаєш, що я люблю Тебе!* Отож і каже до нього Спаситель:* Паси вівці мої, паси моїх вибраних,* паси мої ягнята, що їх я спас моєю кров'ю.* Моли його, богоблаженний Апостоле,* щоб дарував нам велику милість.

Місійне завдання: Як відповіли б ми на подібне запитання Ісуса? Чи любимо ми Його? Святий Августин пише: «Ти хочеш зустріти живого Христа – зустрінь живого потребуючого і вияви йому милосердя, а тоді подивися у своє серце на джерело тієї любові і побачиш Бога настільки, наскільки тобі буде це можливо».

Коли завтра у храмі проводитиметься збір пожертв на підтримку місійної діяльності нашої Церкви, постановімо собі скласти таку пожертву, яка відповідає Божій любові до нас і яка допоможе Церкві проявити цю любов там, де її найбільше потрібно.

Десятий день. Неділя П'ятдесятниці
Евангеліє від Івана 7, 37–52; 8, 12

ЖИВА ВОДА ТА СВІТЛО СВІТУ

Слово Боже: Ісус і закликав на весь голос: «Коли спраглий хтось, нехай прийде до мене і п'є! 38. Хто вірує в мене, як Писання каже, то ріки води живої з нутра його потечуть!» 39. Так він про Духа казав, що його мали прийняти ті, які увірували в нього. Не прийшов був ще Дух Святий, бо Ісус не був ще прославлений... Повернулись, отже, слуги до первосвящеників та фарисеїв, а ті питають їх: «Чому не привели його?» 46. Слуги ж відказують: «Ніколи чоловік не говорив так, як цей чоловік говорить». 47. Фарисеї ж: «Чи й не ви дали себе звести?.. 50. Але озвався до них Никодим, що приходив до нього вночі: «Чи дозволяє наш закон засуджувати чоловіка, не вислухавши його спершу та й не довідавшись, що він робить?»... 8, 12. І ще промовляв до них Ісус... «Я – світло світу. Хто йде за мною, не блукатиме в темряві, а матиме світло життя».

Роздуми: Ісус використав образ живої води як символ вічного життя (Ів. 4, 10) і Святого Духа. Це не випадково: вічне життя включає в себе присутність Святого Духа. Там, де Його приймають, Він приносить вічне життя. Що ж до спротиву істині про Ісуса з боку юдейських первосвящеників і фарисеїв, то

вони поводитися в такий спосіб насамперед тому, що ця істина виходила не від них. Вони вважали Христа загрозою і прагнули Його позбутися. Однак відважний Никодим, увірувавши в Ісуса, заступився за Нього. Ісус Христос – Творець життя, і Його життя несе людству світло. У цьому світлі ми бачимо себе такими, якими є насправді: грішниками, котрі потребують спасіння. Ідучи за Христом, ми більше не бредемо наосліп. Він освітлює наш шлях, і ми бачимо, як нам потрібно жити. Він єдиний розсіює темряву гріха з нашого життя і наповнює його миром та радістю.

Слово митрополита Андрея: «Якби ти знала відала Божий дар (Ів. 4. 10), – сказав колись Христос до самарянки, – ти просила б у мене води живої». Так можна б і тепер кликати християн. Якби ви знали Божий дар тої святої чаші, якби знали, що в ній міститься, ви частіше горнулися б до того жертovníка, ви не залишили б одної Служби Божої, при кожній ви старалися б приймати Святу Євхаристію. Ви так дбаєте про всяке дочасне добро, так вмієте старатися про нього, трудитися над ним, про нього пам'ятати і вдень і вночі. І що ж допоможуть всі ваші праці, всі ваші зусилля, якщо не будете дбати про Боже благословення, як забудете про те, що найважливіше.

*Пастирське послання до вірних «О частім Святім Причастю»,
Лаврів, 1 травня 1909 р.*

Молитва: (Г. 4): У половині празника Пасхи* ввійшов Ти, Спасе наш,* до святилища в храмі* і, ставши посеред народу,* навчав його наполегливо та кликав:* Я – світло світу! Хто йде слідом за мною,* не буде ходити в темряві,* але матиме світло життя безсмертного.

Місійне завдання: Цю неділю можна вважати днем народження Церкви, бо святі апостоли, прийнявши Святого Духа, сповнилися відвагою свідчити про Христа і про спасіння, дане через Нього. Це день, в який і ми повинні набратися відваги, щоб відкрито свідчити про своє життя в Христі. Ніколи не забуваймо, що ми не самі, що Дух Святий діє у світі і що Він бажає діяти через нас. Святий Дух може зробити нас світлом для світу, якщо тільки ми Йому це дозволимо.

Молитва «ЖИВОЇ ПАРАФІЇ»

Господи Ісусе Христе, Пастирю Добрий, як колись Ти пригорнув заблуканих овечок, щоб вони пізнали Твій голос і були Твоїм стадом, так і сьогодні глянь ласкаво з небесних висот на нашу парафію та зішли на неї Твого Святого Духа, щоб вона була місцем пізнання радості Доброї Новини. Скріплюй нас Твоєю присутністю та єднай нас кожночасно в молитві. Даруй нам духа служіння ближньому, щоб у нашій парафії кожний міг зустріти Тебе, милостивого Бога. Благослови наш духовний провід Твоєю мудрістю і дай, щоб ніхто з нас не шкодував ні часу, ні талантів, ні матеріальних дібр для розбудови Твого Царства. Єднай нас у мирі та злагоді, щоб ми були Твоєю спільнотою любові. Всели в нас місійного духа, щоб ми стали тим світилом євангельського слова, молитви і добрих діл, що кличе кожного до участі в Божественному житті, щоб славилосся, Спасе, Твоє Ім'я з безначальним Твоїм Отцем та пресвятим, благим і животворящим Твоїм Духом нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

ЖИВА ПАРАФІЯ

МІСЦЕ ЗУСТРІЧІ З ЖИВИМ ХРИСТОМ

Починаючи з 2011 року, Блаженніший Святослав разом з єпископами УГКЦ особливо звертає нашу увагу на оживлення парафіяльного життя як на основу дальшого розвитку нашої Церкви, оскільки парафія є місцем зустрічі з живим Христом, простором для духовного зростання і проголошення Доброї Новини, якою можемо ділитися з іншими. Наш Синод закликає всіх разом і кожного зокрема роздумувати й працювати над розвитком парафіяльної спільноти і тим самим брати активну участь у місії Церкви, плекаючи такі аспекти життя парафії:

БОЖЕ СЛОВО І КАТЕХИЗАЦІЯ
ЛІТУРГІЯ І МОЛИТВА
СЛУЖІННЯ БЛИЖНЬОМУ
ПРОВІД – УПРАВЛІННЯ ДАРАМИ
СОПРИЧАСТЯ – ЄДНІСТЬ
МІСІЙНИЙ ДУХ

www.ugcc.org.ua

Текст підготували:
вл. Йосафат (Мощич),
о. д-р Юрій Щурко (роздуми),
о. д-р Василь Рудейко (молитви),
Оксана Гайова (слово митрополита Андрея)
та Рада з питань евангелізації при Главі УГКЦ
*На обкладинці ікона «Зіслання Святого Духа»
(іконописець ієрм. Дам'ян Хігенс,
Семінарія Святого Духа, Оттава, Канада)*

Графіка Олени Гижі

Видання здійснене в рамках програми «ЖИВА ПАРАФІЯ»